

Arrest

nr. 349 482 van 30 juni 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat N. BOHLALA
Eugene Plaskysquare 92 – 94 / 2
1030 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 5 september 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 26 augustus 2025.

Gelet op oud artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 8 mei 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 3 juni 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. SERBRUYNS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat N. BOHLALA.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, komt volgens zijn verklaringen België binnen op 17 november 2024 en verzoekt op 19 november 2024 om internationale bescherming. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 26 augustus 2025 een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat). Dit is de thans bestreden beslissing, die dezelfde dag aangetekend naar verzoeker wordt verstuurd, en die luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

U bent afkomstig uit Rafah (Gaza) en van Palestijnse origine.

U verliet Gaza op 23 augustus 2023 met als doel om naar België te komen. U reisde via Egypte en Turkije naar Griekenland waar u aankwam op 1 september 2023 op het eiland Kos en werd naar het opvangcentrum

aldaar gebracht. Op 28 september 2023 diende u een verzoek om internationale bescherming in op Kos en op 12 oktober 2023 werd u de vluchtelingenstatus toegekende door de Griekse autoriteiten.

U reisde naar Athene waar u zes maanden verbleef. U deed er uw aanvraag voor Grieks paspoort en uw Griekse verblijfstitel (ADET). De eerste drie dagen in Athene verbleef u op straat. Daarna vond u een verblijfplaats in een gedeelde woning waar u anderhalve maand verbleef. Vervolgens werkte u twee à drie maanden in de olijven – en fruitteelt. U verbleef bij de werkgevers. Tijdens uw werk op de lijvenvelden werd u beroofd door Pakistaanse mannen.

U keerde daarna terug naar uw gedeelde woning in Athene waar u één à twee keer per week als verver aan de slag ging.

Nadien reisde u terug naar Kos waar u verbleef van mei 2024 tot oktober 2024. U werkte er legaal in een hotel als poetshulp en verbleef eveneens in het hotel. Op Kos werd u tegengehouden, gefouilleerd en geslagen door de politieagenten die dachten dat u een drugsdealer was.

Toen het seizoenswerk in het hotel gedaan was, reisde u terug naar Athene waar u nog twee dagen verbleef alvorens u het vliegtuig naar België nam op 17 november 2024. Op 19 november 2024 diende u een verzoek om internationale bescherming in.

In Griekenland kreeg u te maken met racisme. U werd op verschillende plaatsen weggestuurd omdat u er uitzag als een Arabier. Verder kende u problemen met verschillende werkgevers die u niet volledig uitbetaalden. U had ook problemen om toegang te krijgen tot de gezondheidszorg in Griekenland. U maakte twee afspraken in het ziekenhuis voor uw tanden en een ademhalingsprobleem, maar omdat u telkens erg lang moest wachten op een afspraak, zocht u andere hulp. In Griekenland lukte het u verder niet om de taal te leren.

Ter staving van uw verzoek en identiteit legde u de volgende documenten neer: uw Palestijns paspoort uitgereikt op 25 mei 2023; een foto van de voorkant van uw Palestijnse identiteitskaart en annex; een foto van uw Palestijnse geboorteakte; een foto van twee pagina's uit uw Grieks paspoort uitgereikt op 8 januari 2024; een wazige foto van uw ADET; een foto van uw UNRWA-kaart van 23 februari 2014. U legde tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS ook een USB-stick neer met daarop documenten inzake de levensomstandigheden in Griekenland en in Gaza. U vernietigde uw Grieks paspoort en uw ADET na uw aankomst in België.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn (EURODAC MARKED RECORD d.d. 7/1/2025), blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (verklaring DVZ, vraag 23; CGVS, p. 6).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo,

randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op

https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.

Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin. Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

U haalde aan dat u in Griekenland te maken kreeg met **racisme**. U werd regelmatig de toegang ontzegd tot bepaalde plaatsen of bijeenkomsten omdat u Arabisch bent (CGVS, p. 7, 10-11). Het loutere feit dat u te maken had met racisme, hoewel ten zeerste betreurenswaardig, toont niet aan dat u in geval van terugkeer naar Griekenland hierdoor zal terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van u niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan u bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. U heeft dit racisme nooit aangeklaagd bij de politie of bij in Griekenland aanwezige klachtenmechanismen voor racisme. U wist niet dat dit bestond en zocht hierover ook nooit informatie op (CGVS, p. 11).

Wat betreft uw verklaring dat u op Kos werd gestopt, gefouilleerd en **geslagen door politieagenten** die u ervan verdachten een drugsdealer te zijn, heeft u dit geweld nooit aangeklaagd. U stelde tijdens uw persoonlijk onderhoud vragen hoe het mogelijk is om een klacht in te dienen bij de politie. Gevraagd of u ooit naar een orgaan stapte dat de politie monitort zoals de ombudsman of de dienst interne zaken van de politie, stelde u dat u zulke entiteiten op Kos niet kon vinden en dat u er zeker van bent dat zulke entiteiten niet bestaan (CGVS p. 12). Dit is een blote bewering die u geenszins staakt. Uit informatie beschikbaar online, ook in het Arabisch, blijkt dat deze diensten wel degelijk beschikbaar zijn in Griekenland. Aangezien u geen stappen ondernam om het politiegeweld in Griekenland aan te klagen, heeft u onvoldoende aangetoond dat u alle redelijkerwijze van u te mogen verwachten stappen tot het verkrijgen van nationale hulp en/of bescherming van de in Griekenland opererende veiligheidsinstanties heeft uitgeput en dat het verkrijgen van internationale bescherming voor u de enige overgebleven uitweg was.

Het voorafgaande geldt onverminderd voor de vaststelling dat u nooit naar de politie of de arbeidsinspectie stapte wanneer u problemen kende met werkgevers die u onvolledig uitbetaalde en geen vrije dagen gaven (CGVS, p. 9 en 13).

Daar waar u verklaarde te zijn **beroofd door Pakistanen** toen u aan het werk was op de olijvenvelden, maakt u niet aannemelijk dat u voor deze problemen, of indien deze problemen zich bij terugkeer naar Griekenland opnieuw zouden voordoen, geen of onvoldoende gebruik zou kunnen maken van de beschermingsmogelijkheden die in Griekenland beschikbaar zijn. Zo stapte u in Athene naar de politie waar u de beroving rapporteerde. De politie stelde u enkele vragen en gaf u een bewijs van uw klacht. U keerde nadien nog tweemaal terug naar het politiekantoor om een update te krijgen over uw zaak. De politie informeerde u telkens dat er geen nieuwe informatie beschikbaar was. Uit uw verklaring blijkt dat de politie wel degelijk optrad namens u. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het optreden van de autoriteiten geen resultaatverbintenis inhoudt. Dat bepaalde misdrijven niet worden opgelost kan afhangen van menige factoren (gebrek aan bewijs, gebrek aan getuigen,...) los van de werking/inspanningen van de autoriteiten om misdrijven op te lossen. U verklaarde zelf dat u de Pakistanen die u beroofden niet kende. De bescherming die de nationale overheid biedt, moet daadwerkelijk zijn. Ze hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming te bieden tegen elk feit begaan door derden. De autoriteiten hebben de plicht om burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatverbintenis in. Absolute bescherming kan overigens door geen enkele rechtsstaat worden geboden, doch de aanwezigheid van redelijke maatregelen tot voorkoming van vervolging of het lijden van ernstige schade volstaat (CGVS, p. 7 en 11-12).

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met **bepaalde moeilijkheden op het vlak van gezondheidszorg, onderwijs en levenskwaliteit** voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie. Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Ten eerste blijkt uit uw verklaringen dat u een **zelfredzame en ondernemende man** bent. U behaalde een diploma middelbaar onderwijs in Gaza en vatte er hogere studies 'multimedia' aan. U werkte in Gaza ook als kapper om zo te sparen voor uw reis naar Europa (CGVS, p. 5). U kan vlot met talen overweg. Naast het Arabisch spreekt u Engels en leert u Frans (CGVS, p. 1 en 5). U maakte verschillende reizen naar Egypte, Turkije, Griekenland en België en binnen Griekenland maakte u verschillende verplaatsing naar Kos, Athene en de omgeving van Athene voor werk en om documenten te verkrijgen (CGVS, p. 5-7; verklaring DVZ, vraag 33). Uit uw verklaringen blijkt ook dat u de Griekse bureaucratie kon navigeren, al dan niet met behulp van derden. Zo bekwam u uw ADET, uw Grieks paspoort, uw AMKA en uw AFM. U kon hiervoor ook een advocaat contacteren om u bij te staan in het proces (CGVS, p. 7 en 13). In Griekenland had u bovendien toegang tot de **arbeidsmarkt**. U werkte twee à drie maanden in de olijven – en fruitteelt in de omgeving van Athene. In Athene zelf werkte u gedurende anderhalve maand één à twee dagen per week als verver. Op Kos ging u vervolgens vijf maanden legaal aan de slag als poetshulp in een hotel, waarna u naar België kwam. U vond deze jobs door beroep te doen op vrienden in Griekenland (CGVS, p. 8-10). Met het naar dat u verdiende in Griekenland kon u voorzien in uw levensonderhoud (CGVS, p. 15). U gebruikte uw loon ook om uw reis naar België te bekostigen (CGVS, p. 7). In Griekenland had u op drie dagen na ook steeds **accommodatie**. In Athene huurde u een gedeelde woning samen met veertien andere personen. Op andere momenten verbleef u in de accommodatie die de werkgevers van de olijvenvelden en fruitboerderijen voorzagen en in het hotel op Kos waar u werkte (CGVS, p. 8-12). Hieruit blijkt dat u toegang had tot de huurmarkt in Griekenland. U verkeert verder in goede fysieke gezondheid (verklaring DVZ, vraag 29). In de vorm van uw vrienden in Griekenland had u ook een financieel netwerk aldaar. Soms leende u geld van een vriend dat u dan later terugbetaald (CGVS, p. 10). Uit niets blijkt dat u bij een eventuele terugkeer naar Griekenland geen toegang meer zou hebben tot de arbeids – en huurmarkt of dat u geen beroep meer zou kunnen doen op een netwerk van vrienden voor financiële steun.

Wat betreft uw verklaring dat er **geen onderwijs** is in Griekenland, waarmee u bedoelt dat u er de taal niet kon leren om uw studies af te maken, heeft u erg beperkte pogingen ondernomen om Grieks te leren. U ging naar één taalschool in Athene om te kijken of ze een avondles hadden die u kon combineren met uw werk. U stelde ook dat u zich tot de Griekse overheid wendde, maar dat ze volledige documentatie vroegen en dat toen u alle documenten had, er geen goede les kon vinden op het juiste moment. U probeerde ook wat

Grieks te leren door te oefenen met uw vriendin. Voor het overige ondernam u niets om u in te schrijven voor taallessen of om op zelfstandige basis Grieks te leren. Op Kos kon u zich dan weer niet inschrijven voor taallessen omdat u voortdurend aan het werk was (CGVS, p. 12 en 14-15). De loutere vaststelling dat er geen les beschikbaar was op het door u gewenste tijdstip of dat u de tijd ontbrak voor taallessen omwille van werk, betekent niet dat taalonderwijs in Griekenland niet bestaat of niet toegankelijk zou zijn voor u als erkend vluchtelingen. Daar waar u verklaarde dat er niemand u hielp om u te registreren voor taallessen en dat u het zelf niet kon gaan registreren omdat u de taal niet sprak, wijst niets er op dat u niet in staat zou zijn geweest om beroep te doen op een vertaler. Zo sprak uw vriendin Grieks (CGVS, p. 12). Uit niets blijkt dat u bij een eventuele terugkeer naar Griekenland geen taalonderwijs zou kunnen genieten indien u dit noodzakelijk acht.

Wat betreft uw sentiment dat u **zichzelf niet naar wens kon ontwikkelen in Griekenland en dat al het geld dat u verdiende louter terugvloeide naar het voorzien in uw basisbehoeften** (CGVS, p. 7, 13 en 15), is het feit dat u niet onder de beste omstandigheden kon werken/leven niet voldoende zwaarwichtig om beschouwd te worden als daad van vervolging of ernstige schade. De vaststelling dat u er in Griekenland (nog) niet in slaagde om uw hogere studies af te maken, is dat evenmin. Verder blijkt niet dat u, indien u niet tevreden was over uw werkomstandigheden, alle van u te verwachten stappen gezet heeft om aan werk te geraken in Griekenland zodoende er uw situatie te verbeteren, uw toegang tot de woningmarkt te vergemakkelijken en te integreren in de Griekse samenleving. Zo ondernam u nadat u vijf maanden legaal werkte op Kos, na het einde van het toeristische seizoen niets meer om in Griekenland ander werk te vinden (CGVS, p. 10). U stelde ook dat u zich nooit richtte tot ngo's om hulp te vragen bij het zoeken naar (ander) werk in Griekenland (CGVS, p. 15).

U verklaarde weliswaar dat er **geen gezondheidszorg** is in Griekenland. Uit uw verklaringen blijkt echter dat u wel degelijk toegang had tot de Griekse gezondheidszorg. Zo maakte u in het ziekenhuis een afspraak om omwille van tandpijn en een tweede afspraak omdat u door stress en gevoel van stikken en ademproblemen kreeg. Verder ging u naar een apotheek om medicatie te kopen die uw oom u aanraadde en ging u langs bij een tandarts voor de verzorging van uw tanden. De loutere vaststelling dat u in het ziekenhuis lang op een afspraak moest wachten, namelijk twee maanden, betekent niet dat er geen gezondheidszorg is in Griekenland of dat deze niet toegankelijk zou zijn voor erkende vluchtelingen. Hetzelfde geldt voor de vaststelling dat u omwille van de psychologische druk die u ervaarde in Griekenland nooit stappen ondernam om psychologische hulp te krijgen omdat u altijd aan het werk was (CGVS, p. 13-14).

De commissaris-generaal wijst erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf en Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainland-greece_en).

Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een verblijfsvergunning (ADET) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te krijgen. Het moet echter gezegd worden dat dit niet het geval is voor u. U beschikte in Griekenland immers over een AMKA (CGVS, p. 7).

Hoewel uit objectieve informatie blijkt dat sommige ziekenhuizen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot tolken, wijst deze informatie niet op systematische of onoverkomelijke moeilijkheden. Integendeel, uit een onderzoek dat tussen juni 2022 en juni 2023 door de UNHCR werd uitgevoerd, bleek dat slechts 29% van de gecontacteerde begunstigden verklaarde moeilijkheden te hebben ondervonden bij de toegang tot gezondheidszorg, met name als gevolg van de taalbarrière (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf).

Betreffende de psychologische druk die u ervaarde in Griekenland waardoor u een gevoel van verstikking en ademnood (CGVS, p. 13-14), ging u na uw aankomst in België evenmin op zoek naar psychologische opvolging omdat u zich beter begon te voelen nadat u aankwam (CGVS, p. 16). Deze gezondheidsproblemen, die niet anders omschreven of geattesteerd zijn, volstaan niet om aan uw situatie in Griekenland een aanzienlijk verhoogde graad van kwetsbaarheid te verlenen, en bijgevolg een andere perceptie van uw levensomstandigheden in dit land te rechtvaardigen.

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet

hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw gedrukte **verblijfsvergunning**, het document dat bewijst dat u in het bezit bent van een geldige verblijfsvergunning, heeft **vernietigd** (CGVS, p. 4; verklaring DVZ, vraag 23). U legde echter tegenstrijdige verklaringen af over uw Palestijns paspoort waardoor ook uw verklaringen over uw andere reis –en identiteitsdocumenten ongelooftwaardig overkomen. Tijdens uw interview op de DVZ verklaarde u dat Palestijns paspoort uitgereikt op 23 mei 2023 met serienummer 5740816 van u gestolen werd in Griekenland maar dat u wel nog een kopie had (verklaring DVZ, vraag 25). Toen u tijdens uw persoonlijk onderhoud op het CGVS plots dit exacte originele paspoort neerlegde, werd u geconfronteerd met uw eerdere verklaringen. U stelde dat u uw oom u hielp om voordat u Griekenland verliet een nieuw paspoort aan te vragen. Gesteld dat het paspoort uw uitreisstempel voor Gaza bevat en dat het dus onmogelijk om een paspoort kan gaan dat u na uw laatste vertrek uit Gaza aanvraag, veranderde u uw verklaringen en zei u dat u tijdens uw korte interview verklaarde dat uw Grieks paspoort en uw Griekse documenten van u gestolen werden (CGVS, p. 3). Dit houdt echter evenmin steek aangezien u op de DVZ uitdrukkelijk verklaarde dat u uw Grieks documenten vernietigde bij aankomst in België (verklaring DVZ, vraag 23).

Hoe dan ook, het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat deze vernietiging alleen op uw eigen beweringen berust en dat u geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat u deze geldige verblijfsvergunning daadwerkelijk hebt vernietigd. Aangezien uit uw volledige dossier duidelijk blijkt dat u in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan loutere beweringen niet om de vernietiging ervan vast te stellen.

Vervolgens merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat **het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen** in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asieltbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegan.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Ten derde blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen - in tempore suspecto en zonder het te bewijzen - dat uw gedrukte verblijfsvergunning vernietigd zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigden van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, **zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.**

Met betrekking tot het sociale zekerheidsnummer (**AMKA**) merkt het Commissariaat-generaal op dat uit objectieve informatie ook blijkt dat het pas wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt (AIDA/ECRE, Country Report: Greece. Update 2023, juni 2024, blz. 248: " According to the latest

JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit **expires**"). Uit de objectieve informatie blijkt duidelijk dat het AMKA de dag na het verstrijken van de verblijfsvergunning wordt gedeactiveerd omdat de Griekse wet bepaalt dat het AMKA wordt gedeactiveerd in geval van illegaal verblijf op Grieks grondgebied (Ibid., blz. 278: " Specifically as regards deactivation due to non-legal residence in the country, [deactivation] shall automatically take place on the day following the expiry of validity of the residence title, in the absence of renewal, extension or withdrawal of the status of international or temporary protection"). Het is dus aldus het verlopen van de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Gezien uw verblijfsvergunning niet voor 11 oktober 2026 verloopt, is uw AMKA ook tot die datum geldig.

Wat het fiscaal registratienummer (AFM) betreft, herinnert het Commissariaat-generaal eraan dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socioeconomic rights, RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). In de praktijk worden de gegevens van begunstigten die al stappen hadden ondernomen om een AFM te verkrijgen tijdens hun procedure en deze ook hadden verkregen, niet automatisch bijgewerkt door de autoriteiten nadat zij bescherming hebben gekregen. Het is dus aan de begunstigde om een afspraak te maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om deze update te laten uitvoeren, op voorwaarde dat zij in het bezit zijn van een geldig ADET en hun woonadres kunnen aantonen (zie: Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Begunstigten die als asielzoeker geen AFM hebben verkregen, volgen een afzonderlijke procedure en worden doorverwezen naar de DOY. In dat geval wordt hen een geldig ADET of een geldig DADP gevraagd. Uit de objectieve informatie blijkt dat er geen problemen zijn bij de uitvoering van deze procedure (ibid.; en Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>).

Gezien u over een geldige AFM beschikt (CGVS, p. 6), blijkt aldus dat u in staat bent om de nodige stappen te ondernemen bij de Griekse autoriteiten. Uit objectieve informatie blijkt bovendien dat **"de AFM alleen wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt"** (RSA/PRO ASYL, Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, maart 2024, p. 20: " the AFM is automatically deactivated upon **the expiry of the ADET** and cannot be used until the ADET is renewed"). Gezien uw verblijfsvergunning niet verloopt voor 11 oktober 2026, is de AFM ook geldig tot die datum. Zelfs als u stappen moet ondernemen om een vervangkaart van uw gedrukte verblijfsvergunning te krijgen, blijft u, gezien u over een AFM en een AMKA beschikt, toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van onroerend goed.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

De door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande beslissing niet ombuigen. In deze beslissing wordt niet getwijfeld aan uw identiteit, nationaliteit en UNRWA-status. De foto en video's van Gaza hebben betrekking op (uw vrees ten aanzien van) uw land van herkomst. Uw verzoek wordt echter beoordeeld ten aanzien van Griekenland, aangezien u daar internationale bescherming geniet. Wat betreft de video's inzake uw levensomstandigheden in Griekenland doen deze geen afbreuk aan bovenstaande vaststelling dat u onvoldoende ondernam om in Griekenland uw rechten te doen gelden.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden noch direct noch indirect mag worden teruggeleid naar Gaza. (...)"

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

In een enig middel voert verzoeker de schending aan van artikel 1, A, van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 1953 (hierna: het Verdrag van Genève), van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de artikelen 4, 18 en 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van de artikelen 48, 48/2, 48/3, 48/4, 48/5, 48/6, 48/7, 57/6 en 62 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van artikel 21 van de richtlijn 2013/33/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van normen voor de opvang van verzoekers om internationale bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2013/33/EU), van de artikelen 4 en 20 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2011/95/EU), van de artikelen 33, 34 en 35 van de richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2013/32/EU), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van artikel 17, § 2, van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het koninklijk besluit van 11 juli 2003), van “*het algemeen beginsel van voorzichtigheid*”, van “*het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur*”, van het redelijkheidsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Vooreerst citeert verzoeker artikel 57/6, § 3, van de Vreemdelingenwet, alsook rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) en het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof van Justitie) die relevant is voor de toepassing van de daarin voorziene mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming onontvankelijk te verklaren omdat de betrokkene in een andere lidstaat reeds internationale bescherming werd toegekend. Vervolgens betoogt verzoeker dat de commissaris-generaal nagelaten heeft om, overeenkomstig haar samenwerkingsplicht, het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest in geval van terugkeer naar Griekenland te onderzoeken “*op basis van objectieve, betrouwbare, precieze en naar behoren geactualiseerde elementen*”. Noch de bestreden beslissing - die volgens hem zeer beknopt is - noch het toegezonden administratief dossier bevat voldoende informatie over de situatie van vluchtelingen in Griekenland, waardoor er door de verwerende partij geen passend onderzoek werd verricht naar de mogelijkheid van interne bescherming en de beslissing niet geldig werd gemotiveerd.

Verzoeker benadrukt dat hij, zowel in het licht van zijn individuele situatie tijdens zijn verblijf in Griekenland als in het licht van de objectieve algemene situatie van begunstigden van internationale bescherming, een reëel risico loopt te worden onderworpen aan een wrede, onmenselijke en vernederende behandeling indien hij naar Griekenland terug zou keren, hetgeen een schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest zou betekenen. Hij betoogt dat België niet kan deelnemen aan deze schending vanwege het absolute karakter van deze bepalingen enerzijds en de verplichting om de grondrechten te beschermen anderzijds.

Verzoeker stelt voorts niet te betwisten dat hij zijn verblijfsvergunning in oktober 2023 heeft verkregen, doch meent dat er geen enkele garantie bestaat dat zijn kaart nog geldig is of kan worden verlengd. Hij benadrukt dat hij bij aankomst in België al zijn Griekse documenten is verloren, dat hij dus de nodige stappen zal moeten ondernemen om opnieuw een Griekse verblijfsvergunning te verkrijgen en de bestreden beslissing is volgens hem niet gebaseerd op nauwkeurige en objectieve informatie waar gesteld wordt dat er geen reden is om aan te nemen dat hij zijn verblijfsvergunning niet kon laten verlengen. Hij zet verder uiteen dat het verlengen van een verblijfsvergunning in Griekenland uiterst ingewikkeld is en dat begunstigden tijdens de verlengingsperiode geconfronteerd worden met een aantal obstakels bij de toegang tot gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Bovendien bieden de Griekse autoriteiten terugkeerders geen enkele hulp op het gebied van hervestiging. Het is dan ook zeer waarschijnlijk dat hij bij een terugkeer naar Griekenland aan zijn lot zal worden overgelaten en dat hij tal van moeilijkheden zal ondervinden om in zijn meest elementaire behoeften te voorzien.

Vervolgens gaat verzoeker in op de onmenselijke en vernederende leefomstandigheden in Griekenland, waarbij hij eerst het wettelijk kader bespreekt en hierna als volgt ingaat op zijn concrete situatie in Griekenland:

“Verzoeker stelt dat hij, ondanks het feit dat hij deze verblijfsvergunning heeft verkregen, in een situatie van dringende materiële nood verkeerde. Ongeacht de verkregen verblijfsvergunning heeft verzoeker dusdanige bewijzen overgelegd dat het duidelijk was dat hij niet naar Griekenland kon terugkeren. Allereerst moet worden benadrukt dat de verzoeker bijzondere kwetsbaarheden heeft aangetoond. Verzoeker staat voortdurend onder druk en is gestrest door de gebeurtenissen die hij heeft meegemaakt en door de huidige situatie in de Gazastrook.

Verzoeker is getraumatiseerd door wat hij heeft meegemaakt in zijn land van herkomst, door wat hij heeft meegemaakt in Griekenland en door wat er momenteel gebeurt in Gaza: ter herinnering, zijn familie woont nog steeds in de Gazastrook (DVZ-vragenlijst, punt 13A en 18). Het gaat helemaal niet goed met hen: De familie van de verzoeker is ontheemd en bevindt zich momenteel op verschillende locaties, waar het moeilijk is om aan voedsel te komen. Communicatie is niet mogelijk.

Naast de situatie in zijn land van herkomst moet worden benadrukt dat de verzoeker meer dan anderhalf jaar in Griekenland heeft doorgebracht (NPO, blz. 4). Tijdens zijn verblijf in Griekenland heeft verzoeker alles in het werk gesteld om zich zo goed mogelijk in Griekenland te integreren, maar helaas hebben de deplorabele levensomstandigheden en de vele problemen waarmee hij te maken kreeg (met name in verband met het heersende racisme jegens Palestijnen in Griekenland (NPO, blz.10), zie hieronder) ervoor gezorgd dat verzoeker geen andere keuze had dan Griekenland te verlaten.

Verzoeker legde ook uit dat hij geen hulp had kunnen krijgen in Griekenland (NPO, blz.7). Om dezelfde redenen als die in verband met de toegang tot de arbeidsmarkt en fatsoenlijke huisvesting was het voor verzoeker niet mogelijk om medische hulp te krijgen, ondanks de behoefte daaraan.

De hieronder geciteerde jurisprudentie van uw Raad is heel duidelijk op dit punt.

Al deze elementen vormen het kwetsbare profiel van verzoeker. Hij is getraumatiseerd door Griekenland en zal zich daar nooit kunnen vestigen.

De verzoeker was het slachtoffer geweest van mishandeling en willekeurige arrestatie in Griekenland (NPO, blz. 12). De verwerende partij volstaat met te stellen dat het om een geïsoleerd incident gaat dat niet onder het toepassingsgebied van het Verdrag van Genève valt.

De verzoeker werd het slachtoffer van een aanval door een Pakistaan en heeft hierover een klacht ingediend bij de politie, maar de verzoeker heeft geen enkele hulp ontvangen van de Griekse autoriteiten (NPO, blz. 7, 11-12).

De verzoeker was dus herhaaldelijk mishandeld en er zijn geen aanwijzingen dat de situatie in Griekenland sindsdien is verbeterd – integendeel (zie infra).

De verzoeker heeft zich ingespannen om zich in Griekenland te integreren.

Hij heeft altijd geprobeerd om te werken, ongeacht hoe zwaar het werk was, omdat hij moest voorzien in het onderhoud van zijn gezin, dat financieel van hem afhankelijk is (NPO, blz. 8).

De verzoeker heeft in eerste instantie verschillende illegale baantjes gehad, omdat hij net in Griekenland was aangekomen (NPO, blz. 8, 9). Hij heeft een legale baan in een hotel gevonden nadat hij enkele maanden illegaal had gewerkt (NPO, blz. 10).

Zonder de hulp van een vriend zou de verzoeker deze job nooit hebben gevonden (NPO, blz. 9).

Een van de grootste problemen waarmee de verzoeker in Griekenland werd geconfronteerd, was dat hij geen Grieks kon leren en daardoor niet aantrekkelijk was voor de arbeidsmarkt. De verzoeker was duidelijk bereid om Grieks te leren, maar kreeg daar geen kans toe (NPO, blz. 9).

Hij heeft geen Grieks kunnen leren, aangezien de weinige cursussen die bestonden niet toegankelijk en beschikbaar waren voor verzoeker.

De verzoeker had niet de middelen om zich voor de enige beschikbare cursussen in te schrijven. Dit komt opnieuw overeen met de informatie in het laatste AIDA-verslag:

“...” (blz. 212)

Met betrekking tot de toegang tot taalleercentra stelt het rapport dat “...” (blz. 273).

Ten slotte moet ook worden benadrukt dat de toegang tot adequate gezondheidszorg voor de verzoeker zeer gecompliceerd was. Hij moest vele weken, zelfs maanden wachten voordat hij een afspraak bij een arts kon maken (NPO, blz. 13-14). Gezien zijn precaire situatie kon de verzoeker daar niet heen, omdat hij voor elk consult een hoog bedrag moest betalen (NPO, blz. 14).

De algemene situatie in Griekenland is niet zo eenvoudig als de verwerende partij lijkt te beschrijven.

De verzoeker ondervond grote moeilijkheden op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, het leren van de taal en werk. Bovendien werd hij het slachtoffer van discriminatie en mishandeling (zie hierboven).”

Daarna geeft verzoeker, onder verwijzing naar algemene landeninformatie, een uitvoerige toelichting over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland. Hij gaat hierbij in op de toegang tot sociale steun, huisvesting, medische zorg en de arbeidsmarkt en op xenofobie en discriminatie. Verzoeker verwijst in dit verband naar rechtspraak van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad), in het bijzonder het arrest met nr. 299 299 van 21 december 2023 en het arrest met nr. 300 342 van 22 januari 2024, beide gewezen in verenigde kamers, en citeert ook uit het arrest van de Raad met nr. 320 159 van 16 januari 2025, waarin gewezen wordt op de bijzondere kwetsbaarheid van de betrokken verzoeker, gelet op zijn grote psychische nood als gevolg van de recente gebeurtenissen in Gaza. Verzoeker besluit dat uit alle voortgebrachte objectieve informatie blijkt dat de levensomstandigheden van personen die

internationale bescherming genieten in Griekenland in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest en dat dit wordt bevestigd door de lezing van de notities van zijn persoonlijk onderhoud. Het zou kennelijk onredelijk zijn om hem terug te sturen naar Griekenland, aldus verzoeker.

Verzoeker vraagt in hoofddorde om de bestreden beslissing te hervormen en hem te erkennen als vluchteling, in ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te hervormen en hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en in uiterst ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen en het dossier terug te sturen naar de commissaris-generaal.

2.2. Stukken

2.2.1. Verzoeker voegt ter staving van zijn betoog, benevens de in de ontwikkeling van zijn middel middels vermelding van de weblink aangehaalde algemene landeninformatie, geen bijkomende stukken bij het verzoekschrift.

2.2.2. De verwerende partij legt op 28 mei 2026, overeenkomstig oud artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer met een actualisatie van de landeninformatie over de algemene situatie voor begunstigen van internationale bescherming in Griekenland en waarbij, met vermelding van de weblink, wordt gewezen op volgende rapporten en beslissingen:

- CEDOCA, “COI Focus GRECE. Activation de l’AMKA et accès au marché du travail”, 13 februari 2026;
- CEDOCA, “COI Focus GRECE. Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA”, 31 maart 2026;
- CEDOCA, “COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”, 17 september 2025;
- AIDA/ECRE, “Country Report: Greece. Update 2024”, september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, persmededeling nr. 30/2025, 16 april 2025 en uitspraak BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, persmededeling, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, – 2BvR 1425/24, 1 april 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, D-2580/2025, 11 september 2025.

2.2.3. Verzoeker legt op 31 mei 2026, overeenkomstig oud artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer met een actualisatie van de landeninformatie over de algemene situatie voor begunstigen van internationale bescherming in Griekenland en waarbij hij een rapport van psychologisch onderzoek en opvolging van 27 april 2026 voegt.

2.3. Beoordeling

2.3.1. De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop.

2.3.2. Ontvankelijkheid van het middel

Onder “*middel*” wordt begrepen “*een voldoende duidelijke omschrijving van de door de bestreden beslissing overtreden rechtsregel of rechtsprincipe en van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsprincipe door de bestreden beslissing wordt geschonden*” (RvS 22 januari 2010, nr. 199.798). Te dezen voert verzoeker de schending aan van de artikelen 48, 48/2, 48/5 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 18 en 47 van het Handvest, van artikel 21 van de richtlijn 2013/33/EU, van de artikelen 20 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU, van de artikelen 33, 34 en 35 van de richtlijn 2013/32/EU en van artikel 17, § 2, van het koninklijk besluit van 11 juli 2003, doch geeft hij niet de minste toelichting over de wijze waarop hij deze artikelen geschonden acht.

In de mate dat verzoeker de schending aanvoert van “*het algemeen beginsel van voorzichtigheid*” en van “*het algemeen beginsel van behoorlijk bestuur*” moet worden opgemerkt dat de Raad geen dergelijke beginselen bekend zijn en dat verzoeker nalaat hierbij verdere toelichting te geven, zodat dit onderdeel van het enig middel als onontvankelijk moet worden beschouwd.

2.3.3. De formele motiveringsplicht, voorgeschreven in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en in artikel 62, § 2, eerste lid, van de Vreemdelingenwet, heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te

verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. De motieven die aan de bestreden beslissing ten grondslag liggen, kunnen op eenvoudige wijze in deze beslissing worden gelezen en uit het verzoekschrift blijkt dat verzoeker deze motieven kent en aan een inhoudelijke kritiek onderwerpt. Bijgevolg is het doel van de formele motiveringsplicht *in casu* bereikt en voert hij in wezen de schending aan van de materiële motiveringsplicht.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Dit onderdeel van het enig middel zal dan ook vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

2.3.4. De Raad stelt vooreerst vast dat verzoeker de bestreden beslissing aanvecht, noch betwist waar terecht wordt gesteld dat in zijn hoofde geen bijzondere procedurele noden konden worden vastgesteld en dat er hem bijgevolg geen specifieke steunmaatregelen werden verleend.

2.3.5. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

2.3.6. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op 12 oktober 2023 en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 11 oktober 2026 (administratief dossier, *Eurodac Search Result*; *Eurodac Marked Record*; 'bijkomende vragen M-status Griekenland'; notities persoonlijk onderhoud, p. 6 en map documenten, stuk 5). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" d.d. september 2024, p. 13; "*Country Report: Greece. Update 2024*", p. 235) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 12 oktober 2023 de vluchtelingenstatus heeft verworven.

In zoverre verzoeker in het verzoekschrift aanklaagt dat de commissaris-generaal heeft nagelaten afdoende te onderzoeken of hij actueel internationale bescherming geniet in Griekenland, dient er nogmaals op te worden gewezen dat uit de gegevens in het administratief dossier blijkt dat hem op 12 oktober 2023 internationale bescherming, namelijk de vluchtelingenstatus, werd toegekend in Griekenland (zie *supra*), hetgeen hij ook erkent. Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Dit onderscheid vindt weerklink in het vigerende EU-*acquis*, waar de Verordening 2024/1347/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, en voor de inhoud van de verleende bescherming, tot wijziging van Richtlijn 2003/109/EG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad (hierna: de Verordening EU 2024/1347) in de artikelen 13 en 18 alludeert op het verlenen van de vluchtelingen- en subsidiaire beschermingsstatus en in artikel 24 de modaliteiten van de respectieve verblijfstitels regelt. Waar de verblijfstitels blijkens deze verordening in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn, is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (*cf.* de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Verordening (EU) 2024/1347).

De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(ss)status) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet berust inderdaad bij het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het commissariaat-generaal), doch eens hieraan is voldaan komt het de verzoeker, die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan het commissariaat-generaal toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke. Hij brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. Het louter in vraag stellen van het actueel karakter van de verleende beschermingsstatus volstaat niet.

2.3.7. Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

In dit kader brengt de Raad in herinnering dat het Unierecht steunt op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen, zoals is bepaald in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Deze premisse impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de in het Handvest erkende grondrechten, met name in de artikelen 1 en 4 van het Handvest, waarin een van de fundamentele waarden van de Unie en haar lidstaten is vastgelegd.

Het beginsel van het wederzijds vertrouwen tussen de Europese lidstaten vereist dat België, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, ervan uitgaat dat Griekenland en alle andere lidstaten het Unierecht en met name de door dat recht erkende grondrechten in acht nemen. Bijgevolg moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel worden aangenomen dat de behandeling van personen die internationale bescherming genieten in elke EU-lidstaat in overeenstemming is met de vereisten van het Handvest, met name de artikelen 1 en 4, met het Verdrag van Genève en met het EVRM (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 83-85, en de aldaar aangehaalde rechtspraak).

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft volgens de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie evenwel een weerlegbaar vermoeden. Er kan immers volgens het Hof van Justitie niet worden uitgesloten dat de werking van dit stelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt en dat dus een ernstig risico bestaat dat personen die om internationale bescherming verzoeken in die lidstaat worden behandeld op een wijze die hun grondrechten schendt (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 86).

De weerlegging van het wederzijds vertrouwensbeginsel vereist evenwel dat er sprake is van een ernstig risico op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest in geval van overbrenging naar een andere lidstaat. Het vermoeden wordt weerlegd wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de betrokken verzoeker, als persoon die deze bescherming geniet in die andere lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, ptn. 50-51; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, pt. 35).

De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer *“de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid”* (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 90).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

De Raad brengt verder nog in herinnering dat situaties die geen *“zeer verregaande materiële deprivatie”* teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in

andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;

- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten.

Schendingen van de bepalingen van hoofdstuk VII van de (voormalige) richtlijn 2011/95/EU (heden hoofdstuk VII van de Verordening (EU) 2024/1347) die niet leiden tot een schending van artikel 4 van het Handvest, beletten niet om een beschermingsverzoek op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk te verklaren (arrest Ibrahim e.a., punten 91-94 en arrest Jawo, punten 93-97).

2.3.8. Verzoeker betoogt in essentie dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van verregaande materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Hij stipt in deze de algemene situatie van (terugkerende) statushouders in Griekenland, alsook individuele elementen aan.

2.3.9. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Het Hof van Justitie heeft reeds herhaaldelijk het belang benadrukt van “*objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten*” voor de beoordeling van de vraag of de te verwachten leefomstandigheden die een verzoeker als statushouder in die andere lidstaat zou aantreffen, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, pt. 38).

Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Dit komt overeen met de artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening EU 2024/1347. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstreekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigten van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld, waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (“*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU en de huidige artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening EU 2024/1347, en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform ‘Taxisnet’ (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

Afgifte van een AFM

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden, en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg

automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalft en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fonds voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van onder meer gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6, (5), van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6, (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of

reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23, COI Focus *"GRECE Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"* van 13 februari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit één van de volgende documenten: fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *"employment hiring certificate from an employer"* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"* van september 2024 worden ook de termen *"intentieverklaring van een werkgever"* en *"werkgeversverklaring"* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geupload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geupload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c), van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van deze verordening is voldaan (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening gevoegd als bijlage bij de COI Focus *"GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"*, 13 februari 2026, waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van de verwerende partij).

Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs en pasfoto's. Personen die subsidiaire bescherming genieten moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*, 9 februari 2024).

Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport

“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de Europese Unie ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *“the European way of life”*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijkse huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de volgende drie criteria:

- (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiendienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
- (ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apascholis*, DYPA);
- (iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal vierentwintig maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan vierentwintig maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan vierentwintig maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal achttien maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van de IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. De IOM heeft ook een *Facebook*-pagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via *Telegram*. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens de IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) én de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, ngo's, enz. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 (COI Focus Griekenland: "*Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van dertig dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten,

röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenvoeging in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *"Feitenonderzoek"* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asielaanpak, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (COI Focus *"GRECE. Activation de l'AMKA et accès au marché du travail"*, 13 februari 2026 waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van de verwerende partij). Uit voormelde COI Focus blijkt dat een AMKA-nummer nodig is voor de registratie van de arbeidsovereenkomst in het ERGANI-systeem, doch dit moet geen actief AMKA-nummer zijn. Hoewel uit de wet geen sprake is van onderlinge afhankelijkheid, kunnen administratieve belemmeringen zowel de registratie van een arbeidsovereenkomst als de activering van het AMKA-nummer bemoeilijken, waardoor de indruk van een cirkelredenering ontstaat. Echter kan op grond van de voorliggende informatie niet worden besloten dat een actieve AMKA noodzakelijk is om een arbeidsovereenkomst op het ERGANI-platform te registreren.

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistiek. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie, waarnaar in de bestreden beslissing wordt verwezen, kan nog worden gelezen:

"De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra

(georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken" ("Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandsstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak

te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen. Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. *'cash assistance'*), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigten die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen *"personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige*

verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat (vrije vertaling, zie COI Focus “GRECE Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA”, 31 maart 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: “ix) les bénéficiaires d’une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d’une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu’ils soient titulaires d’un permis de séjour en cours de validité ou qu’une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat, als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c), van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)” (vrije vertaling, zie COI Focus “GRECE. Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA”, 31 maart 2026, waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van de verwerende partij, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: “ix) Les bénéficiaires d’une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d’une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu’ils soient titulaires d’un permis de séjour en cours de validité ou qu’une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d’éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l’article 24 de la loi n° 3907/2011”).

Uit de COI Focus “GRECE. Accès aux soins de santé et détention d’un AMKA” van 31 maart 2026 blijkt dat bij gebrek aan een actieve AMKA, voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:

- (a) een geldige ADET; of
- (b) een bewijs van aanvraag tot verlenging van de status; of
- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).

Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025 bevestigt dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve AMKA. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve AMKA-vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een bewijs dat aantoonde dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA-rapport van september 2025 duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een ‘attestation of application status’ wordt afgeleverd.

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (*postponment of removal*), blijkt uit de artikelen 23 en 24 van de Griekse asielwet (*Law 3907/2011*, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (*return decision*) hebben

ontvangen, en aldus, in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigen van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun verblijfsvergunning.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51 en COI Focus *"GRECE. Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA"*, 31 maart 2026) Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, *"Health insurance"* beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 21, 51)

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. p. 49-51, 67; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk dertig dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden wordt een boete van honderd euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer

over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag *normaliter* op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *"Alkyoni II"*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat

bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder, die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachtermijnen.

In de aanvullende nota van de verwerende partij wordt verwezen naar de mogelijkheid sinds november 2021 om een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen, maar het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is geen informatie in het rechtsplegingsdossier dat zulk online platform al daadwerkelijk functioneert (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 14; september 2024, p. 19).

In het AIDA-rapport kan worden gelezen: *"Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries' Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314."* In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet in punt C. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet in punten B en F. Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachtermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die, bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de Europese Unie wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden

blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven, maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADIT is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

2.3.10. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

2.3.11. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde informatie over de situatie in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

2.3.12. Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

In de bestreden beslissing en haar aanvullende nota beaamt de verwerende partij dat bij de beoordeling van de doeltreffendheid van de internationale bescherming in Griekenland grote voorzichtigheid is geboden en dat de persoonlijke situatie en individuele omstandigheden van een verzoeker als statushouder in Griekenland doorslaggevend zijn. De verwerende partij beaamt tevens dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland en dat de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet in een aantal gevallen niet aan de orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft.

Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetswijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADDET is verstrekt deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

2.3.13. Wat zijn individuele situatie betreft maakt verzoeker, een drieëntwintigjarige man, vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat hij geconfronteerd wordt met een medische of psychische kwetsbaarheid, die negatieve gevolgen zou hebben op zijn zelfredzaamheid of autonomie.

Verzoeker gaf tijdens de administratieve procedure aan dat hij omwille van de psychologische druk die hij in Griekenland ervaarde een gevoel van verstikking en ademnood kende, maar dat hij niet op zoek ging naar psychologische opvolging, net zo min als in België na aankomst omdat hij zich beter begon te voelen en hij geen medische of psychologische problemen heeft (administratief dossier, 'bijkomende vragen M-status Griekenland', 'verklaring DVZ', punt 29 en notities persoonlijk onderhoud, p. 13-14, 16). Hij legde tijdens de administratieve procedure ook geen enkel medisch stuk neer. In het verzoekschrift wordt erop gewezen dat verzoeker voortdurend onder druk staat en gestrest is door de gebeurtenissen die hij heeft meegemaakt in Gaza en Griekenland en de huidige situatie in de Gazastrook en de onzekerheid over het lot van zijn familieleden aldaar. Bij zijn aanvullende nota van 31 mei 2026 voegt verzoeker een zeer uitgebreid rapport van psychologisch onderzoek en opvolging d.d. 27 april 2026. Er wordt vooreerst – in dit zeventien pagina's tellend rapport opgesteld door een klinisch psycholoog/psychotherapeut – een overzicht geboden van verzoekers levensomstandigheden in zijn kindertijd in Gaza, getekend door psychosomatische kwetsbaarheid, en zijn enorme confrontatie met de dood en familiaal verlies tijdens de oorlog van 2014 in Gaza. Erna wordt ingegaan op zijn reisweg en de moeilijke passages op zee om Griekenland te bereiken. Vervolgens wordt uitgebreid ingegaan op de levensomstandigheden en ervaringen na aankomst in Griekenland, waarbij wordt aangegeven dat dit moet worden bekeken in samenhang met de trauma's uit te verleden. Tot slot wordt ingegaan op verzoekers levensomstandigheden in België, waar hij zich beter voelt. Na dit overzicht van verzoekers levensomstandigheden – zoals deze door verzoeker aan de psycholoog werden verklaard – verschaft de psycholoog een klinisch beeld van verzoekers psychologische problematiek. Er wordt aangegeven dat verzoeker lijdt aan (i) een volhardend post-traumatisch stresssyndroom, gekenmerkt door de traumatische ervaringen in Gaza; (ii) traumatische herbelevingen en een intrusief geheugen; (iii) een angstige hyperwaakzaamheid en onveiligheidsgevoel; (iv) een ernstige psychologische moeheid/emotionele uitputting; (v) een angst-depressieve tonaliteit, met de administratieve onzekerheid als verzwarende factor; (vi) angst voor instorting gekoppeld aan de niet-ontvankelijkheid van zijn verzoek om internationale bescherming; (vii) een gevoel van institutionele in de steek lating; (viii) een aanslag op zijn gevoel van waardigheid en eigenwaarde; (ix) een narcistische kwetsbaarheid als gevolg van opgelopen trauma's; (x) moeilijkheid in psychologische verwerking; (xi) somatoforme manifestaties en chronische lichaamsspanning; (xii) relationele en sociale kwetsbaarheid; (xiii) hoog risico op angst-depressieve decompensatie en functioneel falen in geval van bevestiging van de weigering en het vooruitzicht om terug te keren naar Griekenland. Het geheel van voorgaande klinische elementen leidt voor de psycholoog tot de

volgende diagnose: chronisch posttraumatisch stresssyndroom; klinisch significante reactieve angst-depressieve episode en somatoforme manifestaties en posttraumatische narcistische fragiliteit. Nadien wordt een zeer uitgebreide psychopathologische analyse gemaakt, waarbij achtereenvolgens wordt ingegaan op het volgende: een psychologische ontwikkeling die gekenmerkt wordt door de vroege herhaling van levensbedreigend gevaar; oorlog als confrontatie met de werkelijkheid van de dood; cumulatief trauma, lijden dat zich in lagen opbouwt; de overtocht over zee; de ervaring in Griekenland, van formele bescherming tot psychologische inperking; de niet-bescherming tegen secundair trauma; racisme, vernedering en aanslag op zelfbeeld; afwezigheid van psychologische opvolging in Griekenland; emotionele uitputting, uiting van traumatische saturatie; angst-depressie; de bestreden beslissing als factor tot traumatische herbeleving; België als fragiele stabilisatierruimte; defensief functioneren; traumatische tijdsbeleving en onmogelijkheid tot afsluiting; kwetsbaarheid en risico op decompensatie. De psycholoog geeft aan dat verzoeker sinds ongeveer acht maanden tweemaandelijks wordt opgevolgd en dat het duidelijk is dat hij in Griekenland geen regelmatige psychologische opvolging kon genieten. Er wordt aangegeven dat tijdens de psychologische opvolging wordt gewerkt rond angststabilisatie en herstel van een minimaal intern veiligheidsgevoel; het proces van oorlogstrauma; onderzoek naar de migratieroute en imminente doodsb bedreiging; het begrijpen van de Griekse ervaring; ondersteuning van gevoel van waardigheid en preventie van risico op decompensatie. Vervolgens wordt in het rapport, na een klinische synthese, ingegaan op zeven "argumenten" uit de bestreden beslissing, en aangegeven waarom deze door de psycholoog vanuit een klinisch psychologisch standpunt niet kunnen standhouden. Het psychologisch attest wordt afgesloten met volgende aanbevelingen: (i) verzoeker erkennen als een psychologisch kwetsbaar persoon; (ii) het voortzetten van een psychologische begeleiding, minstens tweemaandelijks; (iii) iedere brutale breuk met zijn zorgkader vermijden; (iv) rekening houden met de afwezigheid van effectieve psychologische opvolging in Griekenland; (v) rekening houden met de omstandigheid dat een terugkeer naar Griekenland een belangrijke klinische risicofactor inhoudt; (v) evaluatie van zijn situatie niet enkel vanuit juridisch standpunt maar ook vanuit zijn actuele klinische toestand.

Er kan niet worden betwist dat uit het psychologisch rapport blijkt dat verzoeker kampt met psychologische problemen. De Raad heeft begrip voor verzoekers moeilijke levens- en migratieparcours en de onzekerheid over zijn administratieve procedure en de situatie in zijn thuisland. Evenwel kan uit het neergelegde psychologisch rapport niet voldoende *in concreto* blijken dat zijn psychologische problematiek belangrijke negatieve gevolgen voor zijn zelfstandig functioneren, autonomie en zelfredzaamheid met zich meebrengt, waardoor hij zijn rechten als statushouder in Griekenland niet zou kunnen laten gelden. Er wordt veeleer algemeen en theoretisch ingegaan op de impact van complexe trauma's op jonge leeftijd, voortdurende onzekerheid, blootstelling aan oorlogen en dergelijke en aangegeven dat er een verschil bestaat tussen het voorhanden zijn van bepaalde rechten en de daadwerkelijke mogelijkheid van een persoon om deze rechten te doen gelden, maar er ontbreekt een voldoende concrete onderbouwing van de impact van verzoekers precieze mentale gezondheidstoestand op zijn reëel globaal dagelijks functioneren. Uit het psychologisch rapport komt ook naar voor dat verzoeker thans is tewerkgesteld in België zodat zijn psychologische toestand hem niet verhindert te werken. Evenmin blijkt afdoende concreet dat verzoeker omwille van zijn gezondheidstoestand zeer moeilijk of niet in Griekenland zal kunnen werken. Ook blijkt niet dat de gezondheidstoestand van verzoeker de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). In het psychologisch rapport wordt nog gepoogd de argumenten van de bestreden beslissing en verzoekers eigen verklaringen bij het commissariaat-generaal in een ander daglicht te plaatsen en worden bepaalde aanbevelingen geformuleerd, dit alles vanuit een psychologisch perspectief. Er moet echter benadrukt worden dat de vaststellingen in de bestreden beslissing van juridische aard zijn en zijn gebaseerd op landeninformatie en feitelijkheden aanwezig in het administratief dossier. Een kritiek op deze motieven vanuit een zuiver en theoretisch psychologisch perspectief ontwikkeld door een psycholoog kan geenszins worden aanvaard als dienstig verweer.

Waar verzoeker betoogt dat zijn psychisch lijden het gevolg is van de mensonwaardige leefomstandigheden tijdens zijn verblijf in Gaza en Griekenland, maar ook van de huidige situatie in de Gazastrook, waar zijn familie nog woont, stipt de Raad aan dat, hoewel niet betwist wordt dat verzoekers ervaringen in Gaza en Griekenland en de huidige algemene situatie in Gaza en de onzekerheid over het lot van zijn familie een psychologische impact heeft op verzoeker, niets erop wijst dat verzoekers psychologische problemen dusdanig ernstig zijn dat zij een zware zorg en complexe monitoring zouden vereisen die in Griekenland niet beschikbaar zou zijn of dat deze zijn zelfstandig functioneren beïnvloeden waardoor hij zijn rechten niet zou kunnen uitoefenen in Griekenland. Waar verzoeker, om te wijzen op zijn bijzondere kwetsbaarheid gelinkt aan de intrinsieke kwetsbaarheid van verzoekers om internationale bescherming afkomstig uit Gaza, rechtspraak van de Raad aanhaalt, wijst de Raad erop dat de precedentenwaarde niet wordt aanvaard in het Belgische recht en dat ieder verzoek om internationale bescherming om zijn eigen, individuele merites wordt beoordeeld.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn

rechten uit te oefenen derwijze dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Wat betreft de toegang tot gezondheidszorg in Griekenland, toont verzoeker verder niet aan dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband zijn rechten als statushouder uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen kunnen worden geconfronteerd. In de mate dat kan worden aangenomen dat er in Griekenland een kwaliteitsverschil mogelijk is in vergelijking met België op vlak van gezondheidszorg, volstaat dit verder op zich niet om te besluiten dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland zou belanden in een situatie die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Een mogelijk kwaliteitsverschil tussen de gezondheidszorg in België en Griekenland, houdt geen verband met de oude artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Hetzelfde geldt immers voor de Griekse onderdanen. Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en hij, als statushouder, geen of onvoldoende toegang heeft tot medische zorg. Verzoeker slaagt hier echter niet in en had in Griekenland wel degelijk toegang tot de gezondheidszorg, zoals in de bestreden beslissing op pertinente wijze als volgt wordt onderbouwd: *“Zo maakte u in het ziekenhuis een afspraak om omwille van tandpijn en een tweede afspraak omdat u door stress en gevoel van stikken en ademproblemen kreeg. Verder ging u naar een apotheek om medicatie te kopen die uw oom u aanraadde en ging u langs bij een tandarts voor de verzorging van uw tanden. De loutere vaststelling dat u in het ziekenhuis lang op een afspraak moest wachten, namelijk twee maanden, betekent niet dat er geen gezondheidszorg is in Griekenland of dat deze niet toegankelijk zou zijn voor erkende vluchtelingen. Hetzelfde geldt voor de vaststelling dat u omwille van de psychologische druk die u ervaarde in Griekenland nooit stappen ondernam om psychologische hulp te krijgen omdat u altijd aan het werk was (CGVS, p. 13-14).”* Verder blijkt dat verzoeker over een AMKA beschikt (zie *infra*) en hij brengt geen elementen bij die aantonen dat hij bij een terugkeer naar Griekenland niet in staat zou zijn om zijn AMKA te (her)activeren.

2.3.14. De Raad benadrukt verder dat verzoeker nog steeds beschikt over een geldige verblijfsvergunning (ADET), hetgeen hem toelaat toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten en basisvoorzieningen. Er ligt niet enig concreet gegeven voor waaruit blijkt dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning thans zou zijn verstreken, zodat zijn betoog betreffende de moeilijkheden om deze te hernieuwen bij terugkeer niet dienstig kan worden aangevoerd.

Verzoeker gaf aan dat hij zijn gedrukte Griekse verblijfsvergunning, samen met zijn Grieks reisdocument, enkele dagen na aankomst heeft weggegooid (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 4 en 'verklaring DVZ', punt 23). De Raad merkt op dat verzoeker zich beperkt tot loutere en ongestaafde beweringen en overigens tegenstrijdige verklaringen over zijn documenten aflegde zoals in de bestreden beslissing afdoende onderbouwd is, en dat hij geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat zijn ADET daadwerkelijk weggegooid is. Los daarvan herinnert de Raad eraan dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning nog steeds geldig is. De geldigheidsduur van zijn verblijfsvergunning loopt immers nog tot 11 oktober 2026 (zie *supra*).

In de bestreden beslissing, alsook haar aanvullende nota, verduidelijkt de verwerende partij dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) niet meer in zijn bezit heeft, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd. De verwerende partij wijst erop dat het mogelijk is een vervangkaart (*replacement card*) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) en geeft ook de te volgen procedure mee: *“Hiervoor moet men zich naar een asielbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegrean.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.”* Verzoeker beschikt overigens

nog over een – weliswaar wazige – kopie van zijn Griekse verblijfskaart (administratief dossier, map documenten, stuk 5). Zijn identiteit alsook het bestaan en de geldigheid van zijn verblijfsrecht in Griekenland kunnen bijgevolg eenvoudig worden geverifieerd door de bevoegde Griekse autoriteiten, wat de aanvraag en afgifte van een vervangkaart vergemakkelijkt. Verzoeker brengt geen elementen bij die de gedane analyse ontkrachten of weerleggen.

Hoewel de informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, zoals ook verzoeker aanstipt, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. Zelfs indien verzoeker niet langer in het bezit zou zijn van zijn geprinte verblijfsvergunning, blijkt hieruit dan ook niet dat hij geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die statushouders ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben. Er wordt daarnaast nergens aangetoond dat hij in de onmogelijkheid zou verkeren om bij een terugkeer naar Griekenland een duplicaat aan te vragen.

Verder wordt er in de bestreden beslissing op geduid dat uit objectieve informatie (zoals hoger aangehaald) ook blijkt dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland. Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou verzoeker, zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat hij niet langer in het bezit is van zijn gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.

2.3.15. Verzoeker verklaart zowel een AFM als een AMKA te hebben ontvangen (administratief dossier, 'bijkomende vragen M-status Griekenland' en notities persoonlijk onderhoud, p. 7).

De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 19). Dit AFM wordt behouden wanneer de betrokkene een internationale beschermingsstatus krijgt toegekend. Wel dient de begunstigde van internationale bescherming, wanneer hij in het bezit wordt gesteld van zijn ADET, een afspraak te maken bij het bevoegde belastingkantoor om de gegevens van het AFM bij te werken, hetgeen mogelijk is zolang de ADET geldig is (zie *"Recognised Refugees 2025. March 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, gepubliceerd door RSA in april 2025, p. 20-21). Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: *"the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed"*). Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 11 oktober 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum. Verzoeker gaf ten andere ook aan in Griekenland een bankrekening te hebben gehad (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 7).

Hetzelfde geldt voor het sociale zekerheidsnummer (AMKA). De AMKA wordt pas gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt: *"According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires"* (AIDA-rapport, juni 2024, p. 248). Wat betreft de mogelijke de-activering van zijn AMKA en waar hij de vereiste benadrukt van het hebben van een wettig verblijf en daarbovenop het aanleveren van bewijs van werkelijk verblijf in Griekenland, alsook van tewerkstelling hiervoor, maakt verzoeker niet aannemelijk dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk en huisvesting zal kunnen vinden en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen voor het (opnieuw) activeren van zijn AMKA. Hierboven werd er reeds op gewezen dat een intentieverklaring van een werkgever volstaat, dat het voorleggen van een geldige ADET volstaat als bewijs van wettig verblijf en dat het bewijs van verblijf in het land onder meer kan bestaan uit een huurovereenkomst. Gelet op hetgeen hierna wordt uiteengezet in verband met verzoekers autonomie en zelfredzaamheid, blijkt niet dat het voor hem onmogelijk zou zijn de nodige documenten voor te leggen nodig voor de eventuele (her)activering van de AMKA en evenmin dat hij de periode nodig om zijn AMKA te (her)activeren niet zou kunnen overbruggen zonder in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie te belanden. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

Uit de informatie waarnaar in de aanvullende nota gerefereerd wordt, blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp, op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat (COI Focus *"Grèce, Accès aux*

soins de santé et détention d'un AMKA", 31 maart 2026). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgseenheden of -centra (UNHCR, "*Information Guide for Beneficiaries of International Protection*", beschikbaar op: https://migration.gov.gr/wp-content/uploads/2024/04/ENGLISH_BROCHURE.pdf).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 49-51, 67; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

Verzoeker toont – rekening houdend met het geheel van voorgaande – niet aan dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate hij nood heeft aan medische en/of psychologische opvolging hij hiervan verstoken zal blijven en hij zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging of artikel 4 van het Handvest. De Raad herinnert er hierbij overigens aan dat verzoeker zich niet beroept op een bijzondere mentale of fysieke kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen.

Verzoeker brengt geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken.

De loutere omstandigheid dat niet kan worden uitgesloten dat ook personen van wie de verblijfsvergunning nog niet verlopen is in de praktijk moeilijkheden kennen, neemt niet weg dat hun situatie blijkens de beschikbare objectieve informatie hoegenaamd niet vergelijkbaar is met deze van personen die niet (langer) over een geldige verblijfsvergunning beschikken. Het staat aan verzoeker om *in concreto* aannemelijk te maken dat de eventuele problemen of moeilijkheden waarmee hij, die niet doet blijken van een bijzondere kwetsbaarheid en actueel nog over een geldige verblijfsvergunning beschikt, bij terugkeer naar Griekenland zal worden geconfronteerd van die aard zijn dat hij hierdoor in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt terecht te komen, zoals bedoeld in de hoger aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie.

Waar verzoekers Griekse verblijfsvergunning in oktober 2026 verloopt, wijst de Raad er nog op dat de procedure voor een verlenging van de ADET al vanuit het buitenland kan worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (AIDA-rapport, juni 2024, p. 244; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Verzoeker kan bijgevolg in tussentijd al tijdig stappen zetten, al dan niet met hulp van anderen zoals zijn advocaat in België, om zich hierover terdege te informeren alsook zelf actief en tijdig concrete inspanningen leveren om de verlenging van zijn ADET te bewerkstelligen en te bespoedigen. Uit niets blijkt dat dit voor hem niet mogelijk is en verzoeker toont niet aan dat hij zijn ADET in de toekomst niet zal kunnen laten verlengen. Verder wijst de Raad er nog op dat verzoeker in Griekenland al een asielprocedure heeft doorlopen, een beschermingsstatus heeft gekregen, alsook een ADET, AFM, AMKA en een Grieks paspoort en dus contact heeft gehad met de Griekse autoriteiten, zodat enige basiskennis met betrekking tot de Griekse administratie kan worden verondersteld.

2.3.16. Verder, zoals in de bestreden beslissing terecht wordt gesteld, volstaat het gegeven dat verzoeker als statushouder bepaalde moeilijkheden ondervond op het vlak van onderwijs en levenskwaliteit niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

De Raad acht het niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt evenwel niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om duurzaam legaal werk en (geschikter) onderdak te zoeken of

om de taal te leren. De houding en het handelen van verzoeker duiden er daarentegen op dat hij niet van plan was om in Griekenland een duurzaam leven en een toekomst uit te bouwen.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat, nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat hij niet in de mogelijkheid was om onder meer huisvesting, medische zorgen of (legale) tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt hem in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

De Raad schaaft zich achter volgende pertinente motieven van de bestreden beslissing in verband met verzoekers persoonlijk wedervaren in Griekenland:

“(…)

*In Griekenland had u bovendien toegang tot de **arbeidsmarkt**. U werkte twee à drie maanden in de olijven – en fruitteelt in de omgeving van Athene. In Athene zelf werkte u gedurende anderhalve maand één à twee dagen per week als verver. Op Kos ging u vervolgens vijf maanden legaal aan de slag als poetshulp in een hotel, waarna u naar België kwam. U vond deze jobs door beroep te doen op vrienden in Griekenland (CGVS, p. 8-10). Met het loon dat u verdiende in Griekenland kon u voorzien in uw levensonderhoud (CGVS, p. 15). U gebruikte uw loon ook om uw reis naar België te bekostigen (CGVS, p. 7). In Griekenland had u op drie dagen na ook steeds **accommodatie**. In Athene huurde u een gedeelde woning samen met veertien andere personen. Op andere momenten verbleef u in de accommodatie die de werkgevers van de olijvenvelden en fruitboerderijen voorzagen en in het hotel op Kos waar u werkte (CGVS, p. 8-12). Hieruit blijkt dat u toegang had tot de huurmarkt in Griekenland. U verkeert verder in goede fysieke gezondheid (verklaring DVZ, vraag 29). In de vorm van uw vrienden in Griekenland had u ook een financieel netwerk aldaar. Soms leende u geld van een vriend dat u dan later terugbetaald (CGVS, p. 10). Uit niets blijkt dat u bij een eventuele terugkeer naar Griekenland geen toegang meer zou hebben tot de arbeids – en huurmarkt of dat u geen beroep meer zou kunnen doen op een netwerk van vrienden voor financiële steun.*

*Wat betreft uw verklaring dat er **geen onderwijs** is in Griekenland, waarmee u bedoelt dat u er de taal niet kon leren om uw studies af te maken, heeft u erg beperkte pogingen ondernomen om Grieks te leren. U ging naar één taalschool in Athene om te kijken of ze een avondles hadden die u kon combineren met uw werk. U stelde ook dat u zich tot de Griekse overheid wendde, maar dat ze volledige documentatie vroegen en dat toen u alle documenten had, er geen goede les kon vinden op het juiste moment. U probeerde ook wat Grieks te leren door te oefenen met uw vriendin. Voor het overige ondernam u niets om u in te schrijven voor taallessen of om op zelfstandige basis Grieks te leren. Op Kos kon u zich dan weer niet inschrijven voor taallessen omdat u voortdurend aan het werk was (CGVS, p. 12 en 14-15). De loutere vaststelling dat er geen les beschikbaar was op het door u gewenste tijdstip of dat u de tijd ontbrak voor taallessen omwille van werk, betekent niet dat taalonderwijs in Griekenland niet bestaat of niet toegankelijk zou zijn voor u als erkend vluchtelingen. Daar waar u verklaarde dat er niemand u hielp om u te registreren voor taallessen en dat u het zelf niet kon gaan registreren omdat u de taal niet sprak, wijst niets er op dat u niet in staat zou zijn geweest om beroep te doen op een vertaler. Zo sprak uw vriendin Grieks (CGVS, p. 12). Uit niets blijkt dat u bij een eventuele terugkeer naar Griekenland geen taalonderwijs zou kunnen genieten indien u dit noodzakelijk acht.*

*Wat betreft uw sentiment dat u **zichzelf niet naar wens kon ontwikkelen in Griekenland en dat al het geld dat u verdiende louter terugvloeyde naar het voorzien in uw basisbehoeften** (CGVS, p. 7, 13 en 15), is het feit dat u niet onder de beste omstandigheden kon werken/leven niet voldoende zwaarwichtig om beschouwd te worden als daad van vervolging of ernstige schade. De vaststelling dat u er in Griekenland (nog) niet in slaagde om uw hogere studies af te maken, is dat evenmin. Verder blijkt niet dat u, indien u niet tevreden was over uw werkomstandigheden, alle van u te verwachten stappen gezet heeft om aan werk te geraken in Griekenland zodoende er uw situatie te verbeteren, uw toegang tot de woningmarkt te vergemakkelijken en te integreren in de Griekse samenleving. Zo ondernam u nadat u vijf maanden legaal werkte op Kos, na het einde van het toeristische seizoen niets meer om in Griekenland ander werk te vinden (CGVS, p. 10). U stelde ook dat u zich nooit richtte tot ngo's om hulp te vragen bij het zoeken naar (ander) werk in Griekenland (CGVS, p. 15).”*

Uit het bovenstaande blijkt dat de commissaris-generaal in de bestreden beslissing wel degelijk rekening heeft gehouden met de door verzoeker ervaren levensomstandigheden en moeilijkheden in Griekenland als begunstigde van internationale bescherming en omstandig en concreet heeft gemotiveerd waarom verzoekers voorzienbare levensomstandigheden in Griekenland niet beantwoorden aan de bijzonder hoge

drempel van zwaarwegendheid die dient te worden bereikt opdat van een ernstig risico op onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest sprake zou zijn.

Deze motieven van de bestreden beslissing vinden steun in het administratief dossier en zijn pertinent en draagkrachtig. Verzoeker beperkt er zich in zijn verzoekschrift toe te herhalen dat hij alles in het werk heeft gesteld om zich zo goed als mogelijk te integreren, dat hij altijd heeft geprobeerd om te werken, eerst illegale baantjes had en erna een legale baan in een hotel en dat hij duidelijk bereid was om Grieks te leren maar daartoe de kans niet kreeg en algemeen dat hij geen hulp heeft kunnen krijgen. Hiermee haalt hij echter geen concrete elementen aan ter weerlegging van bovenstaande analyse. Hij toont op generlei wijze aan dat hij doorgedreven, ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn situatie op vlak van huisvesting en werk te verbeteren of te bestendigen of om zich te informeren en contact op te nemen met organisaties die hem zouden kunnen helpen bij het uitoefenen van de rechten en voordelen die aan zijn internationale beschermingsstatus verbonden zijn. Zo gaf hij aan enkel werk te hebben gezocht en gevonden door beroep te doen op vrienden. Nergens uit zijn verklaringen kan blijken dat verzoeker zich bv. tot DYPA heeft gewend. Uit verzoekers verklaringen kan, in tegenstelling tot wat hij in het verzoekschrift voorhoudt, niet blijken dat hij geen hulp heeft kunnen krijgen. Waar hij wijst op zijn inspanningen om het Grieks te leren, wordt dit voldoende beantwoord in bovenstaande motivering. De Raad stipt verder aan dat uit de landeninformatie blijkt dat het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel verschillende integratieprogramma's met het oog op integratie van statushouders ontwierp die worden uitgevoerd door partners, zoals internationale organisaties (onder andere IOM) en ngo's en dat deze diensten onder meer taalcursussen aanbieden, cursussen gericht op de ontwikkeling van vaardigheden, en cursussen ter voorbereiding op een baan in Griekenland ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 42-44), maar ook dat de vraag het aanbod ruimschoots overschrijdt (AIDA, *Country Report Greece. Update 2024*, p. 263-264). Evenwel kan niet blijken dat verzoeker omwille van de onverschilligheid van de Griekse overheid geen toegang zou hebben tot taalonderwijs. Hoewel de vraag naar taalonderwijs in Griekenland voor anderstaligen het aanbod overschrijdt, bestaan er daarnaast verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15). Waar verzoeker aangeeft dat hij niet de middelen had om zich in te schrijven, stipt de Raad bijkomend aan dat verzoeker zelf in zijn levensonderhoud kon voorzien door middel van zijn jobs of kon rekenen op financiële steun van familie en vrienden, zodat hij een deel daarvoor had kunnen aanwenden of zich via zijn vriendin het (basis) Grieks verder had kunnen eigen maken. Bovendien doet het niet machtig zijn van de Griekse taal niets af aan de mogelijkheid om werk te zoeken waarvoor geen (goede) kennis van de Griekse taal vereist is, zoals de landbouw- en bouwsector, de horeca en schoonmaak, en dit in afwachting van het verwerven van een (basis)kennis van het Grieks die de deuren opent naar andere jobs op de Griekse arbeidsmarkt. Ten andere gaf verzoeker aan dat hij Engels spreekt (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 5), hetgeen een belangrijke *tool* kan zijn bij het vinden van een job. Overigens ondernam verzoeker na het aflopen van zijn legale job in de seizoensarbeid niets meer om in Griekenland ander werk te vinden en richtte hij zich nooit tot enige organisatie om hem hierin bij te staan. Tot slot blijkt dat hij op drie dagen na telkens accommodatie vond, ofwel in een gedeelde woning ofwel bij werkgevers en kan niet blijken dat verzoeker enige stappen heeft ondernomen in het vinden van een duurzamere oplossing.

Uit het geheel van verzoekers verklaringen blijkt dat hij beperkte stappen heeft ondernomen om zijn rechten te doen gelden in Griekenland. Er kan niet blijken dat verzoeker, in het jaar en één maand dat hij er verbleef als statushouder, doorgedreven stappen heeft gezet om ondersteuning te vragen aan de Griekse overheid in zijn zoektocht naar huisvesting, werk of enige andere hulp. Verzoeker brengt geen elementen bij die hier anders over doen denken. De Raad stipt hierbij aan dat verzoeker zowel over een ADDET, AFM als AMKA beschikte. Hij maakt dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat hij buiten zijn eigen wil om in de onmogelijkheid was om zijn rechten in Griekenland te doen gelden.

2.3.17. De Raad acht het niet onredelijk om van verzoeker, die in Griekenland werd erkend als vluchteling en die geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, te verwachten dat hij bij terugkeer naar Griekenland inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een duurzaam bestaan uit te bouwen. Gelet op zijn zelfredzaamheid, die onder meer blijkt uit het feit dat hij erin slaagde om zich in Griekenland zelfstandig en veelvuldig te verplaatsen en om de nodige administratieve procedures te doorlopen om zijn ADDET, paspoort, AFM en AMKA te bekomen, en hiervoor een advocaat kon contacteren om hem bij te staan in het proces, moet hij hiertoe in staat worden geacht (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 5-7, 13). Ook kon hij in Griekenland rekenen op de financiële steun van familie en van vrienden aldaar te bewerkstelligen (*ibid*, p. 8, 10). Dat verzoeker beroep moest doen op familie en vrienden, doet geen afbreuk aan het feit dat hij in Griekenland ondersteuning zou kunnen bekomen. Los van de vraag of zijn netwerk hem momenteel (nogmaals) financieel zou kunnen ondersteunen en zijn verklaringen in Griekenland geen familieleden of netwerk meer te hebben, stipt de Raad aan dat verzoeker

de nodige zelfredzaamheid blijkt te hebben om ook zonder tijdelijke financiële steun en familieleden of netwerk in Griekenland te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud, minstens liggen er geen overtuigende elementen of stukken voor die wijzen op het tegendeel. In België is hij overigens, zo weze herhaald, aan het werk als kapper (*ibid.*, p. 3), zodat kan aangenomen worden dat hij, in geval van terugkeer naar Griekenland er niet zonder enige financiële reserve als statushouder zou aankomen, zodat niet zonder meer kan worden aangenomen dat hij als statushouder in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie terechtkomt. Er kan worden aangenomen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland mogelijk bepaalde aanpassingsmoeilijkheden zal kennen. Tevens kan worden aangenomen dat het van hem enige inspanning zal vergen om zijn leven op te bouwen in Griekenland en er de taal aan te leren. Hieruit kan echter niet worden besloten tot het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade.

2.3.18. De Raad wijst er verder op dat het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme en discriminatie, zoals verzoeker waarnaar verzoeker uitvoerig aanstipt onder verwijzing naar algemene informatie, hoe betreurenswaardig ook, op zich niet voldoende is om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie, maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

Verzoeker herneemt voorts de incidenten van racisme, herhaaldelijke mishandeling en willekeurige arrestaties die hij heeft meegemaakt in Griekenland, maar doet hiermee evenwel op generlei wijze afbreuk aan het geheel van volgende pertinente en draagkrachtige overwegingen van de bestreden beslissing:

*“U haalde aan dat u in Griekenland te maken kreeg met **racisme**. U werd regelmatig de toegang ontzegd tot bepaalde plaatsen of bijeenkomsten omdat u Arabisch bent (CGVS, p. 7, 10-11). (...) U heeft dit racisme nooit aangeklaagd bij de politie of bij in Griekenland aanwezige klachtenmechanismen voor racisme. U wist niet dat dit bestond en zocht hierover ook nooit informatie op (CGVS, p. 11).*

*Wat betreft uw verklaring dat u op Kos werd gestopt, gefouilleerd en **geslagen door politieagenten** die u ervan verdachten een drugsdealer te zijn, heeft u dit geweld nooit aangeklaagd. U stelde tijdens uw persoonlijk onderhoud vragen hoe het mogelijk is om een klacht in te dienen bij de politie. Gevraagd of u ooit naar een orgaan stapte dat de politie monitort zoals de ombudsman of de dienst interne zaken van de politie, stelde u dat u zulke entiteiten op Kos niet kon vinden en dat u er zeker van bent dat zulke entiteiten niet bestaan (CGVS p. 12). Dit is een blote bewering die u geenszins staakt. Uit informatie beschikbaar online, ook in het Arabisch, blijkt dat deze diensten wel degelijk beschikbaar zijn in Griekenland. Aangezien u geen stappen ondernam om het politiegeweld in Griekenland aan te klagen, heeft u onvoldoende aangetoond dat u alle redelijkerwijze van u te mogen verwachten stappen tot het verkrijgen van nationale hulp en/of bescherming van de in Griekenland opererende veiligheidsinstanties heeft uitgeput en dat het verkrijgen van internationale bescherming voor u de enige overgebleven uitweg was.*

Het voorafgaande geldt onverminderd voor de vaststelling dat u nooit naar de politie of de arbeidsinspectie stapte wanneer u problemen kende met werkgevers die u onvolledig uitbetaalde en geen vrije dagen gaven (CGVS, p. 9 en 13).

*Daar waar u verklaarde te zijn **beroofd door Pakistanen** toen u aan het werk was op de olijvenvelden, maakt u niet aannemelijk dat u voor deze problemen, of indien deze problemen zich bij terugkeer naar Griekenland opnieuw zouden voordoen, geen of onvoldoende gebruik zou kunnen maken van de beschermingsmogelijkheden die in Griekenland beschikbaar zijn. Zo stapte u in Athene naar de politie waar u de beroving rapporteerde. De politie stelde u enkele vragen en gaf u een bewijs van uw klacht. U keerde nadien nog tweemaal terug naar het politiekantoor om een update te krijgen over uw zaak. De politie informeerde u telkens dat er geen nieuwe informatie beschikbaar was. Uit uw verklaring blijkt dat de politie wel degelijk optrad namens u. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het optreden van de autoriteiten geen resultaatverbintenis inhoudt. Dat bepaalde misdrijven niet worden opgelost kan afhangen van menige factoren (gebrek aan bewijs, gebrek aan getuigen,...) los van de werking/inspanningen van de autoriteiten om misdrijven op te lossen. U verklaarde zelf dat u de Pakistanen die u beroofden niet kende. De bescherming die de nationale overheid biedt, moet daadwerkelijk zijn. Ze hoeft echter niet absoluut te zijn en bescherming te bieden tegen elk feit begaan door derden. De autoriteiten hebben de plicht om burgers te beschermen, maar deze plicht houdt geenszins een resultaatverbintenis in. Absolute bescherming kan overigens door geen enkele rechtsstaat worden geboden, doch de aanwezigheid van redelijke maatregelen tot voorkoming van vervolging of het lijden van ernstige schade volstaat (CGVS, p. 7 en 11-12).”*

2.3.19. De verwijzing door verzoeker naar rechtspraak van de Raad, al dan niet gewezen in Verenigde Kamers, is niet van die aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen.

2.3.20. Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift en de aanvullende nota van verzoeker, waarbij naar verschillende rapporten met algemene landeninformatie wordt verwezen en naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de gebreken inzake ondersteuning (hetgeen in bovenstaande analyse ook mee in rekening is genomen), volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe verzoeker in gebreke blijft.

2.3.21. De Raad stelt vast dat verzoeker in zijn verzoekschrift de motieven ongemoeid laat waar in de bestreden beslissing nog terecht wordt uiteengezet dat de documenten die verzoeker voorlegt niet van die aard zijn dat ze de appreciatie van zijn verzoek om internationale bescherming in positieve zin kunnen ombuigen. De motieven dienaangaande zoals opgenomen in de bestreden beslissing blijven aldus overeind en worden door de Raad tot de zijne gemaakt en beschouwd als zijnde hier hernomen.

2.3.22. Verzoeker toont niet aan dat hij, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91). Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Alles samengenomen toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissing worden gedaan en in acht genomen wat voorafgaat, heeft verzoeker aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat hij zich niet langer zou kunnen beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat hij niet terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien.

2.3.23. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt door verzoeker niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoeker in de weg staan. Zijn beschermingsverzoek dient bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard. Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

2.3.24. Daar verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of hij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven. In deze omstandigheden is verzoekers verwijzing naar de algemene veiligheidssituatie in Gaza niet dienstig.

2.3.25. Een schending van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

2.3.26. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht, in het licht van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet kan niet worden aangenomen.

2.3.27. Het zorgvuldigheidsbeginsel legt de commissaris-generaal op zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stelen op een correcte feitenfinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker bij het commissariaat-generaal uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door zijn advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. Het zorgvuldigheidsbeginsel is bijgevolg niet geschonden.

Uit wat voorafgaat blijkt dat de verwerende partij heeft voldaan aan haar verplichting om, voorafgaand aan het nemen van de bestreden beslissing, objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens te verzamelen over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en het door verzoeker ingeroepen risico om bij terugkeer naar Griekenland terecht te komen in omstandigheden die als onmenselijk en vernederend kunnen worden aangemerkt, in het licht van die objectieve landeninformatie te onderzoeken.

2.3.28. Het redelijkheidsbeginsel is niet geschonden aangezien de bestreden beslissing geenszins in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier.

2.3.29. Waar verzoeker in uiterst ondergeschikte orde vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissingen van de commissaris-generaal houdende een niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat) te vernietigen om redenen vermeld in oud artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoeker echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont hij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op dertig juni tweeduizend zesentwintig door:

V. SERBRUYNS, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERKIMPEN, griffier.

De griffier, De voorzitter,

K. VERKIMPEN

V. SERBRUYNS